

Володимир Ткаченко
доктор екон. наук,
академік РАПН,
професор Дніпропетровського
університету ім. Альфреда Нобеля,
президент Міжнародної академії
біоенерготехнологій,
м. Дніпропетровськ

Інший погляд на генетично модифіковані організми

Тема ГМО, насправді, має приховану від стороннього ока передісторію. Донедавна для створення нових сортів рослин прийнято було використовувати чудово вже, здавалося б, зарекомендовану методику довготривалої природної селекції: в тому числі, направленої комплексного мутагенезу, віддаленої гібридизації, а також штучної експериментальної гаплоїдії (з подальшою поліплоїдією).

І тут раптом стало можливим швидко (тобто за якихось пару років) надання трансгенним організмам попередньо спланованих властивостей — шляхом передачі декотрим із відомих сільськогосподарських культур чужорідних для них генів, запозичених від бактерій, грибів і, навіть, ... від вищих тварин.

Однак, задумайтесь над таким простим практичним запитанням: а добре це, власне кажучи, чи погано? Люди, далекі від досліджень, що проводять екологи, анітрохи не сумніваючись, запевнятимуть: "Звісна річ — добре!" (намагаючись переконати в цьому й решту). Але, в той же час, більшість міністрів аграрної політики і продовольства України за першої-ліпшої нагоди не втомлювалися нагадувати, що вирощування генно-модифікованих посівних культур у нас на законодавчому рівні заборонено. Не знічєв'я ж вони, вочевидь, "озброїлися" такими категоричними судженнями!..

Наближимося до істини в цьому питанні.

Аграрним сектором МАБЕТ було впроваджено цільову іноваційну програму досліджень "Технологія біодинамічного перетворення ґрунтів шляхом ферментативної активізації їх родючості", а відповідні результати опубліковано в ґрунтовній монографії, яка, до речі, не так давно побачила світ.

Тему ГМО, на мій погляд, можна розглядати зі зворотнього, негативного боку відомих масових процесів хімізації в сільському господарстві. Ні для кого не секрет, що до 70% теперішніх площ ГМ-рослин займають спеціальні гербіцидно-резистентні посіви сої, рапсу та кукурудзи, а в Африці — олійної пальми. Тобто, оскільки гербіциди не шкодять урожаю корисних генно-модифікованих культур, знищуючи в той же час зайві "безгосподарські" бур'яни, — то, відтак, значно вже скорочуються й усі супутні агровитрати.

— *Але кому ж усе це потрібно?*

Виявляється, за хімізацією (а значить, і неминучою ГМО кампанійщиною) стоять впливові транснаціональні корпорації: "Dow Chemical", BASF, "Bayer", "Dupont", "Astrazeneca" ("Syngenta"), "Monsanto" тощо. Логіка тут проста: гербіцид "Раундап" від фірми "Monsanto" знищує всі рослини, окрім ГМ-бобів тієї ж самої "Monsanto", що дозволяє потроїти кількість застосовуваних агрохімікатів, а, відповідно, й підсумковий прибуток. Тому використання ГМ-рослин в агротехнологіях на сьогодні майже повністю пов'язане з хімією — це, так би мовити, само собою зрозуміло.

Але безоглядна масова хімізація "зادля цифрових показників" (тобто з метою підвищення врожайності), яка настійливо пропонується нашому сільгоспвиробникові ще з початку 1970-х, в реальності обернулася руйнуванням чи не найродючіших тодішніх вітчизняних чорноземів і — як наслідок — суттєвим погіршенням якості одержуваної продукції (не кажучи вже про шкідливі для здоров'я наслідки).

У зв'язку з цим я щиро порадив би вам звернути особливу увагу на дослідження французьких учених із університету Кана, які довели існування безпосереднього зв'язку між цілою низкою смертельно небезпечних онкохвороб і генно-модифікованими продуктами (коли після двох років годування ГМ-кукурудзою майже всі піддослідні щурі померли від раку). Не дарма ж тоді **Стефан ле Фоль**, міністр сільськогосподарства Франції, у 2013 р. за результатами цих експериментів поспішив тут же оголосити про введення в країні надзвичайних заходів ветеринарно-біологічної безпеки.

Так що, як бачите, ця сумнозвісна (хоча й цілком безневинна, здавалося б) аббревіатура ГМО загрожує вже сьогодні не лише самобутності живого покриву нашої планети, але й усьому цивілізованому людству загалом!... ■

(Від ред. — журнал "Світогляд" повернеться в наступних числах до питання медико-екологічних наслідків впровадження ГМО).